

майна.

Отже, поліцейські послуги, які надаються Національною поліцією України з виконання її завдань, за критерієм використання інструментів публічного адміністрування слід поділити на адміністративно-сервісні та адміністративно-владні, адміністративно-примусові та адміністративно-контрольні, інформаційні та охоронні поліцейські послуги.

Список використаних джерел:

1. Авер'янов В. Нова доктрина українського адміністративного права: концептуальні позиції. Право України. 2006. № 5. С.11-17.
2. Про Національну поліцію. Закон України від 2 липня 2015 р. № 580-VIII. Відомості Верховної Ради. 2015. № 40-41. Ст. 379.
3. Про перевезення небезпечних вантажів. Закон України від 6 квітня 2000 р. № 1644-III. Відомості Верховної Ради України. 2000. № 28. ст. 222.
4. Про затвердження Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі. Затверджено Наказом МВС України від 07 листопада 2015 р. № 1395. Офіційний вісник України офіційне видання від 13.11.2015. № 88. стор. 176, стаття 2964, код акта 79337/2015.
5. Інструкція з організації діяльності дільничних офіцерів поліції та поліцейських офіцерів громад. Затверджена Наказом Міністерства внутрішніх справ України від 28 липня 2017 року № 650. Офіційний вісник України від 8 вересня 2017 року. № 70. стор. 471. стаття 2136. код акта 87093/2017.

ДЕЯКІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ДІЯЛЬНОСТІ ЦИВІЛЬНО-ВІЙСЬКОВИХ АДМІНІСТРАЦІЙ В УКРАЇНІ

Ільчишин Віталій Васильович,
здобувач наукового ступеня кандидата
юридичних наук

В умовах сьогодення продовжується багатогранна військова та гібридна агресія з боку Російської Федерації, що включає економічні, ідеологічні та військові аспекти. Це проявляється, зокрема, у захопленні проросійськими сепаратистами частин Донецької та Луганської областей за підтримки збройних сил Російської Федерації, організації терористичних актів в Одесі, Харкові, Києві та інших містах України, а також у концентрації російських військових сил на україно-російському кордоні. На ці виклики український народ і державна влада зобов'язані реагувати відповідним чином [1].

Згідно з Указом Президента України № 405, було введено в дію рішення Ради національної безпеки і оборони України від 13 квітня 2014 р., яке передбачає реалізацію невідкладних заходів для подолання терористичної загрози та збереження територіальної цілісності України. Цей указ став відповіддю на загострення ситуації в країні, зокрема на зростання терористичних загроз та військової агресії з боку проросійських сепаратистів і Російської Федерації. Указ передбачає, що контроль за виконанням цього рішення покладається на Секретаря Ради національної безпеки і оборони України, а сам указ набуває чинності з дня його опублікування [2].

Одним із наслідків російської агресії стало впровадження діяльності органів місцевого самоврядування в районах, які були захоплені російськими терористами. Реагуючи на це, Верховна Рада України 3 лютого 2015 р. прийняла Закон України «Про військово-цивільні адміністрації», який визначає правові засади організації, повноваження та порядок діяльності військово-цивільних адміністрацій, що утворюються як тимчасові

державні органи з метою забезпечення безпеки, правопорядку та нормалізації життєдіяльності населення в умовах збройної агресії Російської Федерації. Військово-цивільні адміністрації можуть виконувати повноваження органів місцевого самоврядування та державної влади у разі їхньої неспроможності здійснювати свої функції. Вони діють у складі Антитерористичного центру при СБУ або Об'єднаного оперативного штабу ЗСУ та мають повноваження в управлінні безпекою, соціально-економічним розвитком, мобілізаційною підготовкою і цивільним захистом [3].

Відповідно до положень аналізованого Закону від 3 лютого 2015 року № 141-VIII, Указом Президента України від 13 серпня 2015 року № 472 було створено військово-цивільні адміністрації (ВЦА) у певних районах і населених пунктах Донецької та Луганської областей з метою забезпечення громадського порядку і безпеки в умовах правового режиму воєнного стану. Визначено перелік районних військово-цивільних адміністрацій, які утворюються на базі існуючих районних державних адміністрацій, а також створення військово-цивільних адміністрацій у містах Луганської області. Указ зобов'язує керівника Антитерористичного центру при Службі безпеки України та голів Донецької і Луганської обласних державних адміністрацій забезпечити виконання заходів, пов'язаних із створенням цих адміністрацій [4].

На думку О. Шутова та Д. Хайрулліна, враховуючи неспроможність державних органів та органів місцевого самоврядування в населених пунктах, розташованих на лінії розмежування та контролю, виконувати свої функції, рішення про створення військово-цивільних адміністрацій стало обґрунтованим і відповідало актуальним потребам. Формування та діяльність ВЦА виявилися надзвичайно важливими для вирішення наявних проблем серед цивільного населення, що проживає в Донецькій і Луганській областях. Прийняття у 2015 році Закону України «Про військово-цивільні адміністрації» було логічним і виправданим рішенням, оскільки в умовах проведення антитерористичної операції виникла необхідність делегувати повноваження, що належать державним органам та органам місцевого самоврядування, саме військово-цивільним адміністраціям для забезпечення порядку на відповідних територіях. Чинне законодавство визначає статус ВЦА та окреслює їхні повноваження, що дозволяє чітко розуміти основні риси цього інституту. Проте деякі питання залишаються невирішеними, що потребує подальшого доопрацювання і правової конкретизації [5].

Отже, засади організації та діяльності військово-цивільних адміністрацій базуються на необхідності створення тимчасових місцевих державних органів виконавчої влади в умовах збройної агресії з боку Російської Федерації, з метою забезпечення безпеки, правопорядку та нормалізації життєдіяльності населення на відповідних територіях. ВЦА виконують функції, які зазвичай належать органам місцевого самоврядування та місцевим органам виконавчої влади, але у випадках, коли ці органи неспроможні виконувати свої повноваження. Військово-цивільні адміністрації діють у складі Антитерористичного центру при СБУ або Об'єднаного оперативного штабу ЗСУ, що надає їм відповідні повноваження в галузі управління безпекою, соціально-економічним розвитком, мобілізаційною підготовкою та цивільним захистом. Законодавство, що регулює діяльність ВЦА, визначає їхній статус, повноваження та порядок функціонування, що є важливим для забезпечення правового режиму на окупованих територіях і територіях, де відбуваються бойові дії. Проте існують певні питання, які потребують додаткового правового регулювання та уточнення для забезпечення ефективної роботи цих адміністрацій.

Список використаних джерел:

1. Галунько В. В. Вітчизняна війна українського народу 2014–2015 рр. Науковий вісник публічного і приватного права. 2015. Випуск 2. С. 3-10.
2. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 13 квітня 2014

року "Про невідкладні заходи щодо подолання терористичної загрози і збереження територіальної цілісності України": Указ Президента України від 14 квітня 2014 року № 405. Офіційний веб-сайт Президента України. 2014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/405/2014>.

3. Про військово-цивільні адміністрації: Закон України від 3 лютого 2015 року № 141-VIII. Відомості Верховної Ради. 2015. № 13. ст. 87

4. Про утворення військово-цивільних адміністрацій: Указ Президента України від 13 серпня 2015 року № 472. 2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/472/2015>.

5. Шутова О. С., Хайрулліна Д. І. Інститут військово-цивільних адміністрацій та його запровадження в зоні проведення антитерористичної операції. Порівняльно-аналітичне право. № 1. 2020. С. 130-133.

ПРИНЦИП ЗАКОННОСТІ В ПУБЛІЧНОМУ АДМІНІСТРУВАННІ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ В НАЦІОНАЛЬНІЙ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Лимар Максим Володимирович,
здобувач Науково-дослідного інституту
публічного права

Серед різноманітних засад публічного адміністрування професійного навчання в Національній поліції України необхідно виокремити принцип законності як різновид принципу верховенства права. Цей принцип включає спеціальні основоположні засади навчальної діяльності закладів освіти, що здійснюють професійну підготовку поліцейських.

Закон України «Про освіту» визначає принцип верховенства права в освітній діяльності. Це означає, що всі правовідносини в освітній сфері повинні базуватися на чіткому дотриманні законодавчих норм, забезпечуючи рівність усіх учасників освітнього процесу перед законом. Освітні послуги мають надаватися відповідно до встановлених правових вимог, що передбачає також захист прав і свобод учасників освітнього процесу, гарантії їх доступу до якісної освіти без дискримінації та з дотриманням принципів справедливості й прозорості. Ці засади формують правову культуру, сприяють формуванню правосвідомості учасників освітнього процесу та вихованню у здобувачів освіти поваги до прав людини й правових норм [1; 2].

Закон України "Про Національну поліцію" підкреслює принцип законності, згідно з яким поліція зобов'язана діяти виключно на підставі та в межах повноважень, визначених Конституцією та законами України. Поліцейським заборонено виконувати злочинні або явно незаконні розпорядження та накази. Жодні обставини, включно з наказами або службовими міркуваннями, не можуть бути підставою для порушення законів [3].

На думку Л. Каленіченко, розкриття змісту принципу законності в діяльності Національної поліції України важливо для розуміння того, що законність регулює діяльність поліції і забезпечує її підпорядкування виключно правовим нормам. Поліцейські зобов'язані діяти на підставі й у межах законодавства, виконуючи вимоги законів і нормативно-правових актів. Законність не тільки вимагає дотримання законів, але й формує правовий режим, за якого всі суб'єкти правовідносин виконують свої зобов'язання відповідно до правових приписів. Для поліцейських це означає виконання своїх повноважень у межах компетенцій, визначених законом, та застосування правових методів у всіх аспектах діяльності, включаючи контроль за дотриманням законності іншими суб'єктами [4].

Наприклад, принцип законності є основоположним у діяльності патрульної поліції, адже забезпечує виконання їхніх функцій у межах чинного законодавства. Закон України «Про Національну поліцію» та оновлений Кодекс України про адміністративні правопорушення надають патрульним усі необхідні повноваження для виконання їхніх